

ARUBA

Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister
Schoolstraat 2
Aruba
T: 522 3676/ F: 5839160

Aan: De minister van Algemene Zaken,
Innovatie, Overheidszaken, Infrastructuur
en Ruimtelijke Ontwikkeling
Mevr. mr. E.C. Wever-Croes
Bestuurskantoor
L.G. Smith Boulevard 76
Alhier

Datum: 28 september 2021

Ons kenmerk: DBSB/ALG-0180

Uw kenmerk: Volgnr. 9091

Onderwerp: verzoek beantwoording Statenvragen dhr. mr. dr. Ryçond Santos do Nascimento d.d. 17 september 2021 met kenmerk UV/21-22/002,

Excellentie,

Naar aanleiding van uw verzoek d.d. 24 september 2021 tot beantwoording van de Statenvragen van dhr. mr. dr. Ryçond Santos do Nascimento d.d. 17 september 2021 met kenmerk UV/21-22/002, zou ik graag op voorhand willen opmerken dat een (groot) deel van de vragen het overheidsbrede beleid, c.q. de overheidsbreed geldende regels over (het ontwikkelen en) uitvoeren van het personeels- en organisatiebeleid betreft, die beter door het Departamento Recurso Humano (DRH) beantwoord kunnen c.q. dienen te worden.

Met betrekking tot hetgeen de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (DBSB) aangaat, bericht ik u als volgt:

1. *Kan de Minister de Staten informeren of er overheidsbreed (al dan niet onder regie van DRH), dan wel voor bovengenoemde diensten heldere huisregels bestaan die inzichtelijk maken hoe wordt omgegaan met diefstal en welke sancties daarbij worden gehanteerd? Kan de Minister daarbij uitleggen wat de rol is van DRH, het hoofd van dienst etc. bij de preventie en bestraffing van integriteitsschendingen? Indien dergelijk schriftelijk beleid voorhanden is, zou de Minister dit met bijbehorende documenten aan de Staten kunnen doen toekomen?*

Antwoord DBSB:

Hoe een goed ambtenaar zich dient te gedragen en welke maatregelen kunnen worden genomen indien dit niet het geval is, is vastgelegd in de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA), (o.m.) in de artikelen 47, 49 e.v. (plichten ambtenaar), 48 (toegangsontzegging), hoofdstuk VIII (disciplinaire straffen) en hoofdstuk IX (schorsing en ontslag).

Daarenboven is in het Wetboek van Strafvordering de verplichting tot aangifte opgenomen bij constatering van het vermoeden van het plegen van een strafbaar feit door een ambtenaar, die daarbij een bijzondere ambtsplicht heeft geschonden of daarbij gebruik heeft gemaakt van macht, gelegenheid of middel hem door zijn ambt geschonken (artikel 199, eerste lid, onder b Sv).

Door de leiding van de DBSB wordt in een voorkomend geval (zoals in het geval waaraan het statenlid dhr. mr. dr. Ryçond Santos do Nascimento refereert) gehandeld zoals voorgeschreven in de LMA en het Wetboek van Strafvordering, te weten: (onmiddellijke) toegangszegging, verzoek tot schorsing en ontslag, alsmede strafrechtelijke aangifte.

Ook bij eventueel ander incorrect niet strafbaar handelen van een medewerker van de DBSB, wordt door de leiding van de DBSB disciplinair opgetreden door het geven van een mondelinge of schriftelijke waarschuwing en/of – afhankelijk van de aard en ernst van het geval – toegangszegging en schorsing.

Ter voorkoming van integriteitsschendingen (of erger: strafbaar handelen) hanteert de DBSB een strikte functiescheiding op zowel systeem- als personeelsniveau. Dit houdt in dat een medewerker die b.v. een rijbewijsaanvraag in behandeling neemt, dit rijbewijs (het fysieke kaartje) niet kan uitreiken. Een andere medewerker dient dit te doen. Bij de afhandeling van andere typen verzoeken (b.v. een verzoek tot inschrijving van een in het buitenland voltrokken huwelijk) wordt het zogenoemde vier-ogenprincipe gehanteerd. Meer ingewikkelde casussen worden voorgelegd aan de juridische afdeling alvorens een beslissing wordt genomen (afhankelijk van de aard van de zaak, al dan niet in overleg met het diensthoofd).

2. *Kan de Minister de Staten informeren waar de ambtelijke dienst kwetsbaar is voor criminaliteit door personeel?*

Antwoord DBSB:

Naar het oordeel van de DBSB is/wordt een dienst kwetsbaar, de DBSB dus ook, op het moment dat bepaalde sleutelposities niet worden vervuld waardoor de genoemde controlemechanismen (functiescheiding, autorisaties, vier-ogenprincipe, etc.) voor kortere of langere tijd komen te ontbreken of niet volledig kunnen worden ingevuld (zie tevens antwoord bij vraag 3).

3. *Kan de Minister de Staten informeren of, en zo ja in hoeverre, een gebrekkige administratie dan wel afwezigheid van c.q. gebrekkige controlemechanismen debet zijn aan criminaliteit door overheidspersoneel?*

Antwoord DBSB:

Zoals onder 2 is aangegeven wordt een dienst naar het oordeel van de DBSB kwetsbaar als bepaalde sleutelposities (al dan niet tijdelijk) niet worden vervuld, waardoor de maatregelen tot voorkoming van eventuele integriteitsschendingen niet (volledig) kunnen worden gehandhaafd.

Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het (tijdelijk) niet volledig kunnen handhaven van controlemechanismen, een medewerker naar het oordeel van de DBSB niet vrijpleit om te komen tot integriteitsschendingen. Het ontbreken van deugdelijke controlemechanismen mag voor een medewerker nimmer aanleiding zijn zich niet te houden aan de geldende (wettelijke of interne) regels. De ambtenaar heeft bij zijn indiensttreding immers de eed of belofte afgelegd 'zich te gedragen zoals het een goed ambtenaar betaamt'. Indien ontbrekende controlemechanismen een mogelijkheid bieden tot integriteits-

schending ligt het op de weg van de ambtenaar zijn (directe) leidinggevende hierop te wijzen.

In het geval bij de DBSB, waaraan het statenlid dhr. mr. dr. Rycond Santos do Nascimento refereert, was er sprake van het openvallen van een sleutelpositie: aan de voormalig financieel controleur werd (ondanks negatief advies van het diensthoofd om voornoemde redenen) BVVD (zonder behoud bezoldiging) toegekend, (ruim) voordat de nieuwe *financial controller* met pijn en moeite kon worden aangenomen (zie **bijlage 1** kopie brief DBSB d.d. 26 februari 2019 met een uitgebreide omschrijving van het geval). Kern van het probleem is dat de beslissing tot het toekennen van BVVD aan een medewerker is genomen zonder daarbij rekening te houden met de gevolgen waarmee de dienst vervolgens te kampen krijgt.

4. *Kan de Minister de Staten informeren of de regering aandacht heeft voor verbeteringen in de governance-structuur en de risk- en control- functies op basis van bijvoorbeeld het 'Three Lines of Defense' model binnen het ambtelijk apparaat? Indien dergelijk schriftelijk beleid voorhanden is, zou de Minister dit met bijbehorende documenten aan de Staten kunnen doen toekomen?*

Antwoord DBSB:

Deze vraag kan niet worden beantwoord door de DBSB.

5. *Kan de Minister de Staten informeren of (indien verbeteringen in de governance-structuur en de risk- en control-functies de aandacht van de regering heeft) dit beleid overheidsbreed is en zich derhalve ook uitstrekt over overheidsentiteiten zoals Freezone Aruba N.V., het H.O.H., het UO AZV, de SvB, het ImSan, de Universiteit van Aruba, Utilities N.V., de Centrale Bank van Aruba etc.? Indien dergelijk schriftelijk beleid voorhanden is, zou de Minister dit met bijbehorende documenten aan de Staten kunnen doen toekomen?*

Antwoord DBSB:

Deze vraag kan niet worden beantwoord door de DBSB.

6. *Kan de Minister de Staten informeren of er een CAD-onderzoek (of ander onderzoek) is ingesteld naar de processen binnen bovengenoemde diensten? Indien dergelijke CAD-rapporten, danwel andere rapporten voorhanden zijn, zou de Minister deze rapporten vanaf 2019 met bijbehorende documenten aan de Staten kunnen doen toekomen?*

Antwoord DBSB:

Het laatste CAD-rapport m.b.t. de DBSB dateert van 2012, uit de periode dat de DBSB zich nog midden in een reorganisatie bevond. De aanbevelingen in dat rapport n.a.v. geconstateerde manco's (o.m. het ontbreken van management-informatie waardoor controle moeizaam is) zijn voor het overgrote deel geïmplementeerd, met name door de inzet van IT-oplossingen zoals de docudistri, het klantverwijssysteem, het online-afspraakstelsel, de CAS-module voor de uitgifte van ID's (en inmiddels ook rijbewijzen), etc.

Naar aanleiding van het geval waaraan het statenlid dhr. mr. dr. Rycond Santos do Nascimento refereert, heeft de DBSB Intern (financieel) onderzoek verricht. De Minister van Algemene Zaken, de directeur DRH en de Centrale Accountantsdienst zijn bij brief van 26 februari 2019 met kenmerk DBSB/geh-0004 van de bevindingen op de hoogte gesteld met het verzoek tot ontslag van betrokken medewerker (zie **bijlage 1**). Naar aanleiding van de (eerste) bevindingen en het nader (financieel) onderzoek, is strafrechtelijke aangifte gedaan tegen betrokken

werknemer. De DBSB heeft bij het Openbaar Ministerie aangedrongen op vervolging van betrokken medewerker.

Ook in een eerder geval, waarbij een medewerker verdacht werd van het (al dan niet tegen betaling of andere gunsten) inschrijven van buitenlandse huwelijken in het bevolkingsregister, heeft intern onderzoek geleid tot strafrechtelijke aangifte en disciplinair ontslag van betrokken medewerker.

Wellicht ten overvloede merk ik op dat de DBSB bij constatering van een vermoedelijk strafbaar feit – gepleegd door hetzij een klant, hetzij een medewerker – altijd aangifte hiervan doet bij het Openbaar Ministerie.

Mocht u nog vragen hebben, kunt u altijd contact opnemen.

Met vriendelijke groet,
Het Hoofd Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister

mw. mr. S.D. Luydens

J. Ponsioen
wnd. Hoofd DBSB